

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

11 Vtrum post votum simplex castitatis aliquis matrimonium contrahens,
nec reddere debitum, nec exigere possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

quæ sunt contra Deum, vel contra regulam, vel quantum ad ea in quibus prælati dispensatio non committitur, oēs cōiter dicunt, quod etiam in his, quæ sunt arctiora quam regula, obedire nō teneatur, sed sic obedire sit obedientiæ perfectæ, ut ab omnibus dicitur. Sed circa indifferentia, vel ea quæ sunt infra arctitudinem regulæ, aut æqualia regulæ, sunt duæ opiniones, quibus scilicet dicentibus, quod obedire in huiusmodi est de necessitate obedientiæ, alijs autē quod non est de necessitate obedientiæ, sed de perfectione. Quæquidē duæ opiniones, & si multum differre videantur quantum ad vocem, tamē quantum ad rem parum, vel nihil differre inveniuntur. Nam ad regulam pertinere intelligenda sunt non solum ea quæ sunt expresse in regula, sed etiam illa quæ quocumque modo ad regulam reducuntur, ut pote quæ pertinent ad obsequium fraternæ societatis, & ad punitionem culparum, ad quæ duo fere omnia huiusmodi indifferentia possunt reduci. Si tamen aliqua sunt, quæ nullatenus ad regulam reducuntur, videtur esse verior opinio, quod obedire in huiusmodi non sit de necessitate obedientiæ, sed de perfectione, ut Ber. manifeste dicit in libro de præcepto, & dispensatione, & hoc ideo, quia obedientia non se extendit ultra potestatem, vel ius prælationis, quæ quidem secundum regulam limitatur.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod votum continentiarum respicit speciale genus actus: sed votū obedientiarum respicit generaliter omnes actus, unde nisi determinaretur eius generalitas, esset religionum confusio, quia omnes ad idem tenerentur.

AD SECUNDVM dicendum, quod loquitur quantum ad perfectionem obedientiæ.

AD TERTIVM dicendum, quod per votum obedientiarum supponitur religiosus prælato suo quantum ad generalē dispositionē vitæ suæ, licet nō quantum ad oēs actus particulares: secularis autem suo prælato obedire tenetur quantum ad aliquos actus speciales, non quantum ad generalem dispositionem vitæ suæ.

ARTICVLVS XI.

Virum post votum simplex castitatis aliquis matrimonium contrahens, nec reddere debitum, nec exigere possit.

ar. 28. ad 1. d. 30. q. 2. ar. 1. & d. 32. q. 1. ar. 1. & d. 38. q. 1. ar. 2. q. 2. ad 8.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur quod post votum simplex castitatis aliquis matrimonium contrahens, nec reddere debitum, nec exigere possit, quia apud Deum non minus obligat votū simplex, quam solemnē, ut canon dicit: sed post votū solemnē emissum aliquis, nec petere debitum, nec reddere potest, ergo nec post emissionē simplicis voti.

¶ 2 Præterea. Per peccatū nullus excusat a peccato: sed iste qui contrahit post votum simplex, peccat, quādo primo debitum reddit, quia adhuc potest votum implere religionē intrādo, ergo postquam semel reddidit, adhuc peccat, vel reddendo, vel exigendo.

SED CONTRA. Ecclesia non cogit aliquos ad peccandum: cogit autem reddere debitum etiam post votum simplex castitatis, ergo reddendo debitum non peccat.

RESPON. Dicendum, quod quantum ad redditio- nem debiti oēs cōveniunt, quod post simplex votum continentiarum tenetur reddere debitum, quia votum simplex matrimonium contractum non dirimit, & ex quo matrimonium est contractum, vir non habet potestatem corporis sui, sed mulier, unde tenetur mulieri debitum reddere. Sed circa petitionē debiti quidam dicunt, quod cum quantum ad hoc sit in sua

libertate, tenetur adhuc votum implere, & ita peccat debitum petendo. Alij vero dicunt, quod si per signa appareat, quod mulier velit sibi debitum reddi, quibus ipsa petere erubescat, quod vir petere debet, etiam post votum simplex, & præcipue si timeat de vxoris lapsu, sed hoc in idem redit cum primo. Nā hæc est ex parte vxoris quædam interpretatiua petitio, & sic vir petendo reddit, unde non efficitur ex parte vxoris grauius matrimonium, quod esset, si semper eam expresse petere oporteret.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod vtriusque voti transgressio inducit reatum peccati mortalis ex hoc, quod vtrumque æqualiter obligat apud Deum, sed quantum ad impedimentum matrimonij non habet vtrumque æqualem efficaciam. Nam per votum solemnē transfert se vouens quasi in corporale obsequium ipsius Dei per susceptionem ordinis, vel introitum religionis. Quod autē aliquis semel vni dedit, non potest postmodum alteri dare: & ideo post votum solemnē non potest aliquis se tradere in potestatem vxoris matrimonium contrahendo, sed in voto simplici est sola promissio. Qui autē aliqd alicui promittit, potest idē alteri dare, licet fidem promissionis nō seruet: & ideo ille qui simplex votū emittit, potest postmodum matrimonium contrahere, licet peccet, quia priorem fidem irritam fecit.

AD SECUNDVM dicendum, quod primus concubitus non excusat sequentes, quibus debitum reddit a peccato, in quantum est peccatum, sed in quantum est actus quidam matrimonij cōsummatius.

QVÆSTIO VI.

DEINDE quaritur de his quæ pertinent ad culpam.

¶ Et primò, Quantum ad culpam quæ contrariatur bonis moribus.

¶ Secundò, Quantum ad culpam quæ contrariatur rectæ fidei.

¶ Circa primum quaruntur tria.

- ¶ Primò, De acceptione personarum.
- ¶ Secundò, De peccato infamie.
- ¶ Tertio, De pretiositate vestium.

ARTICVLVS XII.

Virum qui honorat diuitem propter diuitias peccet.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur quod qui honorat diuitem propter diuitias peccet. Ita enim dicit gl. Jac. 2. Quod si introierit in conuentu vestro &c. Mundus pauperem abiicit, diuitem colit, fides Christi e contra docet facere: sed facere contra fidem Christi peccatum est, ergo honorare diuitem propter diuitias est peccatum.

¶ 2 Præterea. Honor secundum Philof. in 1. Ethic. debetur rebus diuinis: sed in diuite non est aliquid diuinum propter diuitias, ergo non debetur ei honor propter diuitias.

¶ 3 Præterea. Ex verbis Philofophi in 1. Ethic. colligitur, quod honor est exhibitio reuerentiæ in testimonium virtutis: sed aliquādo diues non est virtuosus. Cum ergo falsum testimonium dicatur esse peccatum, quod non debet fieri propter scandalum vitandum, videtur quod nec etiam causā vitandi scandali diues debeat propter diuitias honorari.